

ODTISI MLADIH+

“LEJ TE
modele”

MOVIT

ERASMUS+: MLADI V AKCIJI V
LETU 2020

Program Erasmus+ združuje dosežke več kot 25-letne zgodovine programov na področju izobraževanja, poklicnega usposabljanja in mladine z namenom spodbujanja novih sinergij in sodelovanja med različnimi področji s ciljem, da postane EU največje na znanju temelječe, trajnostno in vključujoče gospodarstvo. Nov program v svojih širokih okvirih združuje različne dosedanje programe EU na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine, dodano pa je tudi novo področje športa.

Po svoji vsebinski zasnovi in priložnostih, ki jih ponuja, je program razdeljen na tri velika področja:

- **izobraževanje in poklicno usposabljanje, vključno s programom Jean Monnet,**
- **mladina in**
- **šport.**

Zavod Movit kot ena od dveh nacionalnih agencij programa Erasmus+ upravlja področje mladine, ki se v programu promovira pod blagovno znamko Erasmus+: Mladi v akciji. Ta poleg splošnih ciljev programa zasleduje predvsem cilje evropskega sodelovanja na področju mladine. Program spodbuja učno mobilnost za mlade v kontekstu mladinskega dela, prispeva k razvoju kakovosti dela akterjev na področju mladinskega dela in razvoju mladinskih politik na vseh ravneh. V takšni umestitvi še posebej podpira vključevanje mladih z manj priložnostmi, poleg ostalih splošnih kompetenc poudarja pričakovanje po krepitvi jezikovnih kompetenc sodelujočih in pričakuje, da bodo pridobljene izkušnje ustrezno zabeležene in ovrednotene z Youthpassom – instrumentom programa za beleženje in vrednotenje pridobljenega v neformalnem učenju skozi aktivnosti v programu.

Ukrepi programa so na področju mladine razporejeni v naslednje tri ključne ukrepe:

- **ključni ukrep 1: učna mobilnost posameznikov;**
- **ključni ukrep 2: sodelovanje za inovacije in izmenjava dobrih praks;**
- **ključni ukrep 3: podpora za reformo politik.**

Ključni ukrep 1 je posvečen predvsem učni mobilnosti posameznikov ali skupin, kjer je osrednji namen sodelovanja učna korist za sodelujočega posameznika ali posameznico. Področje mladine pri tem ukrepu pokriva mobilnost mladih in mladinskih delavcev.

Ključni ukrep 2 je namenjen strateškemu sodelovanju partnerjev iz različnih držav z namenom uresničitve otipljivega in trajnostnega rezultata za razvoj različnih področij izobraževanja, usposabljanja in mladine, za boljše povezovanje med svetom učenja in svetom dela ali prenos dobrih praks na področju izobraževanja, usposabljanja in mladine. V okvir tega ključnega ukrepa na področju mladine sodijo tudi transnacionalne mladinske pobude.

Ključni ukrep 3 je namenjen podpori reformam politik, pri čemer program v tem ukrepu podpira tudi sodelovanje mladih pri oblikovanju politik, še posebno mladinskih politik, ter njihovo vključevanje v evropsko sodelovanje na področju mladine.

Informacije o prijavnih rokih, prijavnice in navodila so na voljo na spletni strani www.movit.si.

ERASMUS+: MLADI V AKCIJI

- 4 **Uvodnik**
- 5 **Program Erasmus+: Mladi v akciji v letu 2020**
- 7 **Primeri dobrih praks**

MLADINSKA IZMENJAVA: 8

NO SIGNAL,
Društvo učiteljev gluhih Slovenije

MOBILNOST MLADINSKIH DELAVCEV: 10

MLADINSKI DELAVCI
ZA TRAJNOSTNE ORGANIZACIJE,
Mladinska zveza Brez izgovora Slovenija

STRATEŠKO PARTNERSTVO: 12

ME SLIŠIŠ? SLIŠIM TE.,
Mladinski center Zagorje ob Savi

STRUKTURIRANI DIALOG: 14

neMOČ PODEŽELJA,
Zveza slovenske podeželske mladine

IZPOSTAVLJENO: 16

Priprava na predsedovanje Svetu
NEWSROOM EUROPA 1.2, Društvo za
razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto

Strateška partnerstva na področju 18

ustvarjalnosti: ustvarjalnost
in vključevanje mladih
YOUTH+ART=RESILIENCE, Zavod Aspira,
zavod za razvoj posameznika in družbe

Podelili smo priznanje KLJUČ DO UČENJA 20

Primož Ferjančič,
MOVIT

ZADNJE LETO PROGRAMA ERASMUS+: MLADI V AKCIJI

Vsako leto prinese nekaj novega in spremembe so del normalnosti. Če smo v letu pred 2020 govorili o brexitu in njegovem vplivu na izvajanje programa Erasmus+: Mladi v akciji ter o izločitvi prostovoljstva iz programa in vključitvi v program Evropska solidarnostna enota, je leto 2020 zadnje leto izvajanja programa Erasmus+: Mladi v akciji in leto, ki se ga bomo zapomnili predvsem zaradi pandemije covid-19. Pandemija je imela posledice tudi pri izvajanju programov mobilnosti, kar je glede na objektivne razmere logično.

Zaradi pandemije se je moralo izvajanje programa prilagoditi, kar je pomenilo, da je bilo poleg klasičnih mobilnosti možno izvajati tudi virtualne mobilnosti preko spleta in mešane mobilnosti deloma preko spleta in deloma v živo. Pandemija pa bo imela vpliv tudi na novo generacijo programov EU na področju izobraževanja, usposabljanja, mladine, športa in solidarnosti. Vsekakor bodo digitalizacija in čisto okolje ter tudi vključevanje in participacija pomembni stebri, na katerih se bodo izvajali projekti v prihodnosti.

V zadnjem letu implementacije programa Erasmus+: Mladi v akciji so statistični rezultati, podobno kot leta pred tem, zelo dobri in kažejo na zelo visoko dinamiko povpraševanja in dodeljevanja nepovratnih sredstev. Za zadnjo edicijo Odtisov mladih+ smo izbrali nekaj dobrih praks upravičencev, ki po številu odobrenih projektov niso največji, so pa projekti, ki jih izpostavljamo, zelo dobro zamišljeni in se izvajajo na zelo različnih družbenih področjih.

PROGRAM E+: MLADI V AKCIJI V LETU 2020

V letu 2020 je bilo v program Erasmus+: Mladi v akciji predlaganih 242 projektov, ki so vključevali 282 aktivnosti v skupni vrednosti 11.552.284,88 evrov. V primerjavi z letom 2019 se je število prijavljenih projektov povečalo za 10 % (22 projektov), število prijavljenih aktivnosti pa se je povečalo za 4 % (11 aktivnosti). K povečanju je prispeval tudi dodaten razpis na četrtem prijavnem roku za strateška partnerstva na področju ustvarjalnosti, ki je bil razpisan kot odgovor na krizo, povezano z izbruhom epidemije covid-19.

Sprejetih je bilo 114 projektov oz. 148 aktivnosti, kar sta 2 projekta oz. 2 % projektov manj kot leto prej in 9 oz. 6 % aktivnosti manj kot leto prej. Skupno je bilo za projekte oz. aktivnosti dodeljenih 3.212.756,27 evrov (566.446,69 evrov oz. 21 % več kot leto prej). S sredstvi, ki so bila razdeljena na štirih razpisnih rokih, smo lahko podprli 47 % prijavljenih projektov.

LETO 2020 V ŠTEVILKAH

	KLJUČNI UKREP 1	KLJUČNI UKREP 2	KLJUČNI UKREP 3	SKUPAJ
Število predlaganih projektov (aktivnosti)	152 (192)	63	27	242 (282)
Število odobrenih projektov (aktivnosti) ¹	87 (121)	15	12	114 (148)
Odstotek odobrenih projektov (aktivnosti)	57 % (63 %)	24 %	44 %	47 % (52 %)
Višina zaprosenih sredstev (EUR)	3.049.736,12	7.927.361,01	575.187,75	11.552.284,88
Višina dodeljenih sredstev (EUR) ²	1.712.664,52	1.304.256,00	195.835,75	3.212.756,27
Odstotek dodeljenih sredstev	56 %	16 %	34 %	28 %
Predvidena višina razpoložljivih sredstev (EUR) ³	1.809.157,00	1.240.105,00	111.470,00	3.160.732,00

¹ Upoštevajo se projekti, za katere je NA podpisala sporazum za dodelitev nepovratnih sredstev.

² Upoštevajo se projekti, za katere je NA podpisala sporazum za dodelitev nepovratnih sredstev.

³ Brez upoštevanja sredstev za aktivnosti mednarodnega usposabljanja in sodelovanja (TCA).

KLJUČNI UKREP 1

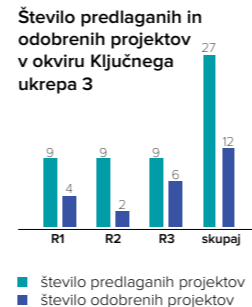
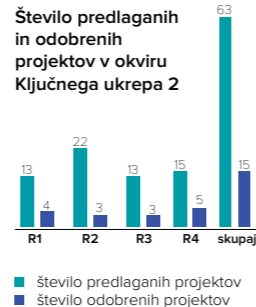
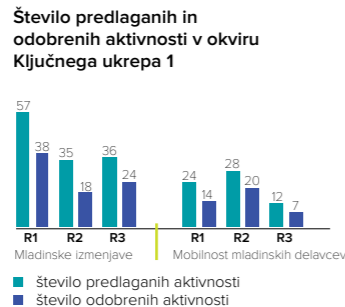
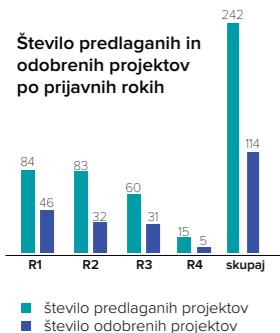
Ključni ukrep 1 vključuje aktivnosti mladinskih izmenjav in mobilnosti mladinskih delavcev. Po obsegu aktivnosti, številu prijavljenih projektov in višini razpoložljivih sredstev je ključni ukrep 1 najboljše in najbolj raznolik, zato je za sprejem projekta v program potrebno dosegati visoko raven kakovosti. Je edini ukrep, pri katerem je mogoče prijaviti več aktivnosti, zato na tem mestu predstavljamo podatke o prijavljenih in sprejetih aktivnostih in ne projektih.

KLJUČNI UKREP 2

Ukrep omogoča sodelovanje organizacij z različnim statusom, ki ustvarjajo projekte izmenjave praks, uvajanja inovativnih pristopov in sodelovanja med partnerji iz različnih programskih držav, ki predstavljajo pomemben prispevek h krepitvi kompetenc akterjev v mladinskem sektorju za višjo kakovost mladinskega dela, krepitvi participacije mladih in njihovega aktivnega državljanstva oziroma spodbujanju (socialnega) podjetništva mladih. Za sprejem v program ostaja pomembno, da imajo projekti trajnosten ali otipljiv rezultat na področju mladine. Posebnost tega ukrepa so transnacionalne mladinske pobude. Kot že omenjeno, pa je bil v letu 2020 razpisan tudi poseben razpis za strateška partnerstva na področju ustvarjalnosti.

KLJUČNI UKREP 3

Projekte v tem ukrepu prijavlja malo organizacij, saj so tu podprte aktivnosti, ki omogočajo reformo politik in strukturirani dialog, kar zahteva veliko število vključenih mladih, dobro organizacijo, poznavanje politik in strukturiranega dialoga. Osrednji cilj tovrstnih projektov je omogočiti mladim, da se spoznajo s posameznim izzivom, si ob tem oblikujejo svoje mnenje ali razvijejo lastne predloge ukrepov lokalnih, državnih ali evropskih institucij ter dobijo možnost predstaviti svoja mnenja in predloge odločevalcem v obliki argumentiranega dialoga.

Primer dobre prakse je projekt, ki dosega visoko raven kakovosti v vseh svojih fazah (načrtovanju in pripravi, izvedbi ter evalvaciji in širjenju rezultatov), po vsebini posamezne aktivnosti in projekta kot celote povsem odgovarja na enega ali več ciljev programa Erasmus+: Mladi v akciji, odraža namen aktivnosti, kot ga predvideva program, in udeležencem omogoča pridobitev številnih ključnih kompetenc. Zelo pomemben je vpliv projekta na lokalna okolja vseh vključenih partnerjev in njegovi dolgoročni učinki. Na vsakem prijavnem roku je prijavljenih mnogo dobrih in kakovostnih projektov. V vsaki aktivnosti izpostavljam tistega, ki na področjih, ključnih za kakovosten projekt, izstopa bolj kot ostali.

Opisi projektov temeljijo na navedbah v prijavnih obrazcih, saj so projekti v času nastajanja publikacije še v teku. V letošnjih Odtisih mladih+ izpostavljam dve tematski področji in primera dobrih praks:

Priprava na predsedovanje Svetu EU

Slovenija bo v drugi polovici leta 2021 prevzela predsedovanje Svetu EU. Osrednja tema na področju mladine v okviru tria predsedovanj Nemčije, Portugalske in Slovenije je vezana na 9. cilj Strategije EU za mlade 2019–2027, to je prostor in participacija za vse. Prijavitelje smo v letu 2020 povabili, da svoje projekte, katerih osrednje aktivnosti bodo potekale v času slovenskega predsedovanja Svetu EU ali v mesecih pred njim, navežejo na osrednjo temo predsedovanja. Predstavljamo projekt, ki je naslovil medijsko poročanje mladih za mlade o dogodkih, povezanih s predsedovanjem Svetu EU.

Strateška partnerstva na področju ustvarjalnosti: ustvarjalnost in vključevanje mladih

V letu 2020 je svet zajela pandemija covid-19, ki je vplivala na vsakdanje življenje ljudi, močan vpliv pa je imela tudi na možnosti za izobraževanje, usposabljanje in mladinske politike. V ta namen je bil znotraj programa Erasmus+ razpisan dodaten prijavni rok, namenjen posebej prijavi projektov strateškega partnerstva. Na področju mladine je program podprl partnerstva za ustvarjalnost, katerih cilj je bil povezati organizacije, ki delujejo na področju mladine z organizacijami iz ustvarjalnega in kulturnega sektorja. Poleg krepitve kompetenc, ki krepijo ustvarjalnost, ter izboljšanja kakovosti, inovacij in priznavanja mladinskega dela, ki podpirajo ustvarjalni potencial mladih, je bil namen tega ukrepa prispevati tudi k okrevanju kulturnega in ustvarjalnega sektorja. Predstavljamo projekt, ki je uspešno prepletel mladinski in ustvarjalni sektor z namenom lajšanja posledic pandemije covid-19.

NO SIGNAL

KDO?

Društvo učiteljev gluhih Slovenije

S KOM?

DLAN (Hrvaška), City Lit (Združeno kraljestvo)⁵

KDAJ?

1. september 2020 – 31. avgust 2022

O ČEM?

invalidnost – posebne potrebe, vključevanje – enakost, poučevanje in učenje tujih jezikov

ZA KOLIKO?

19.806 €⁶

KAJ?

Projekt se je osredotočal na cilje, povezane s splošnim izobraževanjem gluhih in naglušnih oseb. Glavne teme projekta so bile povezane z gluhoto, večjezičnostjo, učenjem novih jezikov, pomočjo osebam s posebnimi potrebami, psihološko podporo, specialnimi metodami s teh področij, primeri dobre prakse in prenosom strokovnih gradiv v naš prostor.

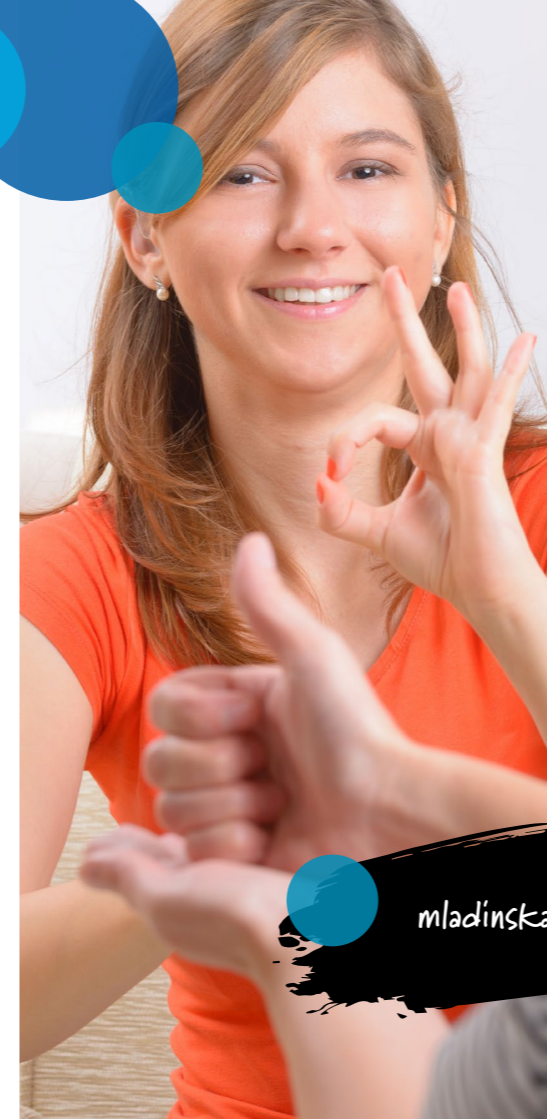
Projekt je obsegal mladinsko izmenjavo in mobilnost mladinskih delavcev, poleg tega pa so izvedli tudi pripravljalni obisk pred mladinsko izmenjavo.

Mladi gluhi nimajo veliko možnosti za udeležbo na mladinskih izmenjavah, saj organizacija takšnih dogodkov za

gluhe terja dodatna strokovna znanja, izkušnje, sredstva in delo. Z mladinsko izmenjavo so zato želeli povečati možnosti za uspešno vključevanje v lokalno in širše okolje, premagati strah pred potovanjem, spoznavanjem novega in navezovanjem stikov z drugimi ljudmi, ponuditi mladim možnost za učenje tujih jezikov, izboljšati njihove komunikacijske spretnosti, jim približati svet umetnosti ter povečati njihov socialni krog. Mladi so imeli v projektu močno podporo organizacije, a so imeli tudi sami zelo aktivno vlogo kot snovalci in razvijalci idej, ki so se porajale tekom delavnic. Delavnice, ki so jih izvajali, so bile povezane z učenjem znakovnega jezika, spodbujanjem kreativnosti in enakih možnosti za vključevanje v družbo in na trg dela. Mobilnost mladinskih delavcev se je osredotočala na stiske in anksioznost gluhih mladostnikov. Zastavljeni 8-dnevni program je vključeval udeležbo na dogodkih britanske organizacije ter obisk pri sodelujočih organizacijah (šola za gluhe, društvo gluhih, Deaf Club), ki jih vodijo gluhi.

ZAKAJ SMO JIH OPAZILI?

Projekt je izhajal iz potreb ciljne skupine mladih z manj priložnostmi oziroma s posebnimi potrebami, ki imajo manj priložnosti za sodelovanje v tovrstnih projektih, saj so takšni projekti še vedno redki. Zasnova aktivnosti mladinske izmenjave, načrtovani program in uporabljene metode dela so kazali na to, da je bil projekt zasnovan na realnih potrebah vključenih mladih, hkrati pa jim je projekt omogočal, da so tudi sami aktivno snovali program tekom izvedbe in ga prilagajali svojim željam.

mladinska izmenjava

KLJUČNI UKREP 1:
Učna mobilnost
posameznikov

4 V okviru istega projekta je bila izvedena tudi mobilnost mladinskih delavcev, vendar se v opisih osredotočamo na predstavitev mladinske izmenjave.

5 Organizacija City Lit je sodelovala le v mobilnosti mladinskih delavcev, v mladinski izmenjavi pa ne.

6 Znesek zajema stroške mladinske izmenjave in pripravljalnega obiska mladinske izmenjave. Projekt je sicer vključeval še stroške mobilnosti mladinskih delavcev v višini 8.370 €.

MLADINSKI DELAVCI ZA TRAJNOSTNE ORGANIZACIJE

KDO?

Mladinska zveza Brez izgovora Slovenija

S KOM?

Asociatia GEYC (Romunija), Active Bulgarian Society (Bolgarija), Youth for Exchange and Understanding Cyprus (Ciper), Center for Intercultural Dialogue (Severna Makedonija), MOJU (Portugalska), Peace Action Community Estonia (Estonija), JOETZ vzw (Belgija), CSV Polis (Italija)

KDAJ?

1. avgust 2020 – 31. julij 2022

O ČEM?

okolje in podnebne spremembe, mladi (sodelovanje, mladinsko delo, mladinska politika), družbena/okoljska odgovornost izobraževalnih zavodov

ZA KOLIKO?

26.060,00 €

KAJ?

S projektom so želele organizacije usposobiti mladinske delavce, da bodo spodbujevalci trajnostnih sprememb v svojih organizacijah in med mladimi. Cilji projekta so bili vezani na izobraževanje mladinskih delavcev o osnovah področja trajnostnega razvoja in okoljske pravičnosti ter krepitev njihovih veščin za spreminjanje vedenja in vplivanje na vedenje drugih. S projektom so želeli zbrati tudi dobre prakse v zvezi z možnostmi vpliva mladinskih delavcev in mladinskih organizacij na lastno

okolje ter pripraviti orodja, ki bodo na omenjenih področjih v pomoč tudi drugim organizacijam, ki delajo z mladimi. Projekt je bil sestavljen iz treh delov, in sicer dveh mednarodnih usposabljanj za mladinske delavce in izvedbe lokalnega dogodka – kampanje oz. delavnice, ki so jo udeleženci izvedli v svojih organizacijah v času med obema usposabljanjema.

Preko projekta so v sodelujočih organizacijah želeli spremeniti odnos do potrošništva in prispevati na področju zmanjševanja okoljskega odtisa posameznikov. V ospredju so bili mladinski delavci in želja, da bodo ti znali mladim podati informacije s področja trajnostnega vedenja in jih podprli pri njihovih naporih pri spreminjanju vedenja. Mladinski delavci so se preko projekta srečali z novimi metodami dela in pridobivali veščine za delo z mladimi, ki so poleg dela na področju trajnostnega razvoja uporabne tudi širše in jih bodo lahko uporabljali pri svojem nadaljnjem delu. S projektom pa so želeli naslavljati tudi delo organizacij, in sicer s pripravo Smernic trajnostnih organizacij. Preko dogodka, izvedenega v okoljih posameznih organizacij, in preko razširjanja rezultatov pa so želeli ozaveščati o tematici in podpirati pri spremembah tudi druge organizacije, ki niso bile vključene v projekt.

ZAKAJ SMO JIH OPAZILI?

Projekt je naslovil pomembno temo trajnostnega razvoja in okoljske pravičnosti z naslavljanjem mladinskih delavcev kot tistih oseb, ki lahko mlade ozaveščajo in jim nudijo podporo pri spreminjanju lastnih praks. Projekt je smisel-

mobilnost
mladinskih delavcev

no naslovil potrebe sodelujočih organizacij. Poleg tega so smiselno zastavili razširjanje rezultatov s pripravo smernic za organizacije, ki bodo koristne tudi za druge akterje v mladinskem sektorju in jim bodo lahko v pomoč pri njihovem delu in naslavljanju tematike ter izvajanju aktivnosti na okoljsko trajnosten način.

ME SLIŠIŠ? SLIŠIM TE.

KDO?

Mladinski center Zagorje ob Savi

S KOM?

Daj mi ruku (Srbija), Aseman Lapset ry (Finska)

KDAJ?

1. september 2020 – 31. oktober 2022

O ČEM?

zdravje in dobro počutje, dostop za prikrajšane, mladi (sodelovanje, mladinsko delo, mladinska politika)

ZA KOLIKO?

90.225,00 €

KAJ?

Projekt je naslavljal problematiko dela z mladimi v stiskah. V sodelujočih organizacijah zaznavajo, da k njim prihajajo mladi, ki iščejo podporo pri svojih pomembnih odločitvah ali nadaljnjih korakih v življenju, kot so osamosvojitve, poklicna usmeritev in izbira nadaljnjega šolanja, iskanje zaposlitve, težave s starši in v družini, pomoč pri osamljenosti. Poleg tega so opazili, da k njim prihaja vedno več mladih, starih od 14 do 26 let, ki imajo šibko razvite socialne veščine, nizko samopodobo, so pogosto v stresu, imajo težave pri soočanju s problemi in splošno slabo počutje. Ob tem so opazili, da so jih mladi pogosto zaznali kot kompetentne in zaupanja vredne sogovornike, da so slišani in lahko z njimi delijo svoje težave. Od sodelavcev v organizacijah pa po mnenju prijaviteljev mladi pogosto pričakujejo, da jim

bodo osvetlili njihove težave in jim pomagali pri spoprijemanju z njimi. Delo in že sami pogovori z mladimi, ki imajo težave v duševnem zdravju, pa predstavljajo za sodelavce izziv. Mladinski delavci se ob tem namreč znajdejo v stiski, ker niso prepričani, ali je njihov odziv primeren, kar v njih povzroči stres in preizpraševanje o lastni usposobljenosti za opravljanje tega dela. V želji po odgovornem opravljanju svojega dela jim je pomembno, kakšen občutek dajejo mladim, zato so se povezali v partnerstvo z bolj in manj izkušenimi organizacijami, da bi razvili in raziskali podporne mehanizme za delo z mladimi z manj priložnostmi, ki doživljajo stiske, ter oblikovali sistem izobraževanja za prostovoljce in mladinske delavce v sklopu dnevnih centrov. V okviru projekta so načrtali izvedbo raznolikih aktivnosti, od študijskega obiska in usposabljanja za mladinske delavce do razvoja orodij za podporo pri delu z mladimi v stiski. S projektom so želeli doprinesiti k razvoju kakovostnega mladinskega dela, nasloviti temo duševnega zdravja in opolnomočiti mladinske delavce za bolj odgovorno delo z mladimi v stiskah.

ZAKAJ SMO JIH OPAZILI?

Projekt je naslovil visoko relevantno problematiko socialnega vključevanja in ustrezne usposobljenosti mladinskih delavcev za delo z mladimi in nudenje primerne podpore pri soočanju s stiskami. Gre za izrazito mladinski projekt, ki ima lahko potencial tudi za druge tovrstne organizacije in lahko ponudi intelektualne rezultate, ki bodo širše uporabni v mladinskem sektorju. Poleg tega je projekt naslovil enega izmed evropskih ciljev Strategije EU za mlade, in sicer mentalno zdravje in dobro počutje (5. cilj).

strateško partnerstvo

neMOČ PODEŽELJA

KDO?

Zveza slovenske podeželske mladine

S KOM?

Mestna zveza prijateljev mladine Ljubljana (Slovenija)

KDAJ?

1. november 2020 – 31. oktober 2021

O ČEM?

zdravje in dobro počutje, doseganje ravni politike / dialoga z odločevalci, raziskovanje in inovacije

ZA KOLIKO?

16.970,00 €

KAJ?

Ljudje na podeželju se soočajo s fizično oddaljenostjo od javnega življenja, pomanjkanjem socialnega stika z vrstniki, omejenim dostopom do kulturnih, zdravstvenih in izobraževalnih ustanov. Delo in življenje na kmetiji zahtevata sodelovanje celotne družine, hkrati pa predstavljata nestabilno življenje, ki ga velikokrat zaznamujejo naravne ujme, ekonomska nestabilnost ter nespoštovanje in nezumevanje širše družbe. V času pandemije so v Zvezi slovenske podeželske mladine zaznali povečano stisko mladih, saj so se razmere močno zaostrole. Kmetijski sektor je bil že prej oslavljen, pandemija pa je stanje še poslabšala, kar je nevede vodilo v slabše duševno zdravje, ki na

podeželju predstavlja temo, o kateri se ne govori.

Namen projekta je bil povečevanje pismenosti na področju duševnega zdravja, ozaveščanje o njegovi pomembnosti, prepoznavanje različnih duševnih stisk in načinov spopadanja z njimi. Pri tem so si v organizaciji zastavili več ciljev. Glavna cilja sta bila omilitev družbene stigme v zvezi z duševnim zdravjem na podeželju in oblikovanje ukrepov na področju javnih politik za mlade s podeželja. Drugi cilji projekta pa so vključevali oblikovanje smernic za dolgoročno delovanje sistema na področju duševnega zdravja v Sloveniji skupaj z mladimi s podeželja, vključevanje teme duševnega zdravja v načrt dela Kmetijsko gozdarske zbornice, umestitev temo v program izobraževanja za mlade prevzemnike (tj. tiste, ki postanejo nosilci kmetijskega gospodarstva), udeležba na izobraževanju pa bi na razpisu za mlade prevzemnike prinesla dodatne točke.

Glavnino projekta je predstavljalo osem regionalnih srečanj, ki so potekala v sodelovanju s kmetijsko-gozdarskimi zavodi: KGZ Celje, KGZ Novo mesto, KGZ Ljubljana, KGZ Nova Gorica, KGZ Kranj, KGZ Ptuj, KGZ Maribor, KGZ Murska Sobota. Na srečanja so se pripravili na pripravljalnem vikendu. Rezultate vseh osmih srečanj pa so analizirali na evalvacijskem srečanju in zaključke projekta neMOČ PODEŽELJA predstavili na sejmju AGRA.

Kot rezultat projekta so si zastavili pripravo smernic za dolgoročno sistemsko reševanje stigme duševnega zdravja na podeželju. Ob tem so oblikovali okvirni nabor kompetenc ključnih oseb, ki bodo delale v sistemu pomoči,

dialog mladih

in dopolnitev razpisa za mlade prevzemnike ter pripravili brošuro neMOČ PODEŽELJA za pošiljanje v vsa kmečka gospodarstva.

ZAKAJ SMO JIH OPAZILI:

Projekt naslavlja ciljno skupino mladih s podeželja in temo duševnega zdravja, ki po mnenju prijaviteljev predstavlja pomembno temo na podeželju, ki pa se jo premalo naslavlja. S projektom so želeli opolnomočiti mlade, ki prihajajo iz okolja, ki mladim nudi manj priložnosti kot njihovim vrstnikom, za soočanje s temo duševnega zdravja in jih hkrati smiselno voditi skozi proces aktivne participacije pri pripravi smernic za dolgoročno sistemsko reševanje stigme duševnega zdravja na podeželju, ki so ga smiselno umestili tudi v obstoječe strukture odločevalcev, ki urejajo področje kmetijstva v Sloveniji.

Kako bi z eno besedo opisali današnjo delavnico?

NEWSROOM

EUROPA 1.2

KDO?

Društvo za razvijanje prostovoljnega dela Novo mesto

S KOM?

Europäische Akademie Berlin e. V. (Nemčija), FAJUB – Federação das Associações Juvenis de Braga (Portugalska)

KDAJ?

1. januar 2021 – 31. december 2021

O ČEM?

državljanstvo EU, zavest o EU in demokracija, doseganje ravni politike / dialoga z odločevalci, državljansko udejstvovanje / odgovorno državljanstvo

ZA KOLIKO?

13.938,00 €

KAJ?

Projekt je mladim ponudil nov, drugačen pogled na Evropsko unijo preko lastnih izkušenj in z aktivnim sodelovanjem na delavnicah, kjer so sodelovali s strokovnjaki na področju novinarstva in poznavalci Evropske unije. Na igriv način, a hkrati kot pravi akreditirani novinarji, so se udeleženci spoznavali in se naučili razumeti zapletene procese oblikovanja politične volje in akterje, ki stojijo za odločitvami. Z angažiranjem resničnih ljudi in z medijskim poročanjem mladim in za mlade je projekt naslavljal več ciljev Strategije EU za mlade, vključno s ciljema povezovanja EU z mladimi ter prostora in sodelovanja za vse. S projektom so želeli podpreti mlade pri njihovem osebnostnem razvoju, jih

usposobiti za sprejemanje in odprtost ter razširiti njihova obzorja glede tem, povezanih z Evropsko unijo, s tem pa tudi okrepiti njihovo evropsko zavest.

V mladinsko izmenjavo so vključili mlade, v starosti od 18 do 23 let iz Nemčije, Portugalske in Slovenije, torej držav, ki so sestavljale trio predsedovanj v obdobju med drugo polovico 2020 in koncem leta 2021. Projekt je bil namenjen mladim, ki so imeli nekaj izkušenj z novinarskim delom, npr. kot uredniki šolskega časopisa, blogerji ali kaj drugega, ali pa jih je preprosto zanimala medsebojna komunikacija in volja po učenju novinarstva. Obenem so v projekt želeli vključiti tudi mlade z manj priložnostmi, zato je ključno vlogo igrala motivacija udeležencev.

Projekt je bil zastavljen tako, da bi se mladi bolje spoznali preko razprav in medsebojnega učenja, s celodnevno simulacijsko igro pa pridobili znanje o evropskih institucijah in postopkih odločanja. Z različnimi metodami aktiviranja so spodbujali ustvarjalnost mladim ob podpori izkušenih medijskih trenerjev in strokovnjakov. Mladinska izmenjava pa je ponujala tudi priložnost za srečanje s številnimi akterji in aktivisti politične in civilne družbe ter novinarji, ki poročajo o evropskih zadevah. Mladim so želeli omogočiti izkušnjo življenja novinarja/poročevalca/medijskega ustvarjalca in ob tem učenja od strokovnjakov, da bi s tem zagotovili raznolike medijske izdelke, od člankov in poročil do blogov in drugih oblik.

ZAKAJ SMO JIH OPAZILI?

Projekt se je ukvarjal z medijsko pismenostjo in pripravo mladim na predsedovanje Nemčije, Portugalske in Slovenije Svetu EU. Projekt je naslovil področji zavedanja delovanja Evropske unije in pomena kritične presoje medijskega poročanja, ki sta v širši družbi premalokrat naslovljeni. Projekt je smiselno pokrival države, ki so bile vključene v trio predsedovanj, in je smiselno sovpadal s predsedovanjem teh držav Svetu EU.

IZPOSTAVLJENO
Priprava na
predsedovanje Svetu EU

Projekt je bil osredotočen na pripravo na predsedovanje Slovenije Svetu EU.

YOUTH+ART = RESILIENCE

KDO?

Zavod Aspira, zavod za razvoj posameznika in družbe

S KOM?

Centrul pt. Dezv. Instrum. Structurale (Romunija), Associazione Uniamoci Onlus (Italija), Udruženje Forum civilne akcije FORCA (Srbija), InterAktion – Verein für ein interkulturelles Zusammenleben (Avstrija), Espacio Rojo (Španija), Den Selvejende Institution Gaia, Randers (Danska)

KDAJ?

1. maj 2021 – 30. junij 2022

O ČEM?

ustvarjalnost in kultura, vključevanje – enakost, zdravje in dobro počutje

ZA KOLIKO?

59.947,00 €

KAJ?

Epidemija covid-19 je mladim prinesla dodatne izzive, sodelujoče organizacije pa so kot odgovor ponudile zatočišče v umetnosti in grajenje odpornosti (angl. resilience) skozi umetnost. S projektom so želeli zgraditi most med trenutno najbolj ranljivo ciljno skupino – mladimi (posredno med mladinskim sektorjem) in sektorjem, ki daje največ navdih za odpornost (umetnost in kultura) in ga je pandemija tudi dodobra načela. Namen projekta je bil osredotočen na pomoč mladim z manj priložnostmi pri iskanju odpornosti in zatočišča v umetnosti. S projektom so želeli zgraditi

močno dolgotrajno sodelovanje med umetniškim/kulturnim sektorjem in mladinskim sektorjem, ki s svojim delom aktivno dela in vključuje marginalizirane skupine mladih v družbi. Med omenjenima sektorjema so želeli vzpostaviti sodelovanje z medsebojno koristjo.

Projekt so sestavljale tri glavne faze. Prva faza je bila namenjena izmenjavi dobrih praks vključevanja mladih z manj priložnostmi preko umetnosti, s katero so povezali študijski obisk v kulturni ustanovi, ki se ukvarja z vključevanjem skozi umetnost (vizualno umetnost – skulpture in inštalacije). Temu je sledilo usposabljanje za mladinske delavce za pridobivanje znanja in kompetenc na področju uporabe različni vej umetnosti pri delu z mladimi z manj priložnostmi (film, inštalacija, zvok, vizualne umetnosti). Druga faza projekta je vključevala preizkušanje idej dobrih praks in ustanovitev nacionalnih delovnih skupin mladih z manj priložnostmi za delo na umetniškem projektu. V to fazo so vključili tudi mešane mobilnosti za mlade. Tretjo fazo projekta pa je predstavljala razstava rezultatov, njihova diseminacija in merjenje njihovega vpliva na širšo lokalno skupnost in na mlade.

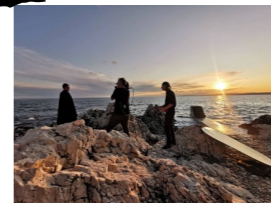
ZAKAJ SMO JIH OPAZILI?

Projekt je smiselno povezal mladinski sektor z ustvarjalnim in ciljal na prenašanje praks s področja ustvarjalnosti v mladinsko delo za naslavljanje izzivov, s katerimi se soočajo mladi, zlasti mladi z manj priložnostmi, pri izzivih, ki so se zaradi epidemije še okrepili. Sektorja, ki sta si precej različna, so uspešno povezali in v mladinski sektor

strateško partnerstvo na področju ustvarjalnosti

vnesli nove primere uporabe umetnosti kot orodja za delo s ciljnim skupinami mladih.

IZPOSTAVLJENO
Strateška partnerstva
na področju ustvarjalnosti:
ustvarjalnost in
vključevanje mladih

V projektu so uspešno povezali mladinski sektor z ustvarjalnim sektorjem z namenom premoščanja posledic izbruha epidemije covid-19 v letu 2020 predvsem na mlade z manj priložnostmi.

PRIZNANJE KLJUČ DO UČENJA

Učenje igra pomembno vlogo v programih EU na področju mladine. Programa Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota spodbujata organizacije, da v projektih udeležence spodbujajo k aktivnemu načrtovanju, spremljanju in beleženju svojega učnega procesa na različne načine, v pomoč pri beleženju in priznavanju učnih rezultatov pa program ponuja orodje Youthpass.

Ena izmed aktivnosti, preko katerih tudi Movit spodbuja in prepoznava projekte, ki uspešno načrtujejo, spremljajo in beležijo učne rezultate, je podelitev priznanja ključ do učenja, ki smo ga podelili projektu s pestro izbiro metod in osmišljanjem učnega procesa skozi celoten projekt. Iz projekta je seval občutek, da z učenjem dihamo in da je spremljanje učnega procesa eden od ključnih elementov projekta.

V izbor so se uvrstili projekti programov Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota, katerih zaključno poročilo je bilo oddano

med 1. oktobrom 2019 in 1. oktobrom 2020. V ožji izbor smo uvrstili pet projektov, ki so se na področju učenja najbolj izkazali. Izbira je bilo zelo težka, saj so bili vsi projekti odlični, vsak pa je na svoj način učinkovito vključeval tematiko učenja. Izbrali smo projekt, ki je še posebej izstopal.

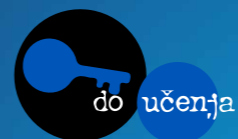
Priznanje ključ do učenja 2020 za uspešno načrtovanje, spremljanje in beleženje učnih rezultatov in učnega procesa je prejel projekt, izveden v okviru programa Erasmus+:

PODPORA MLADIM Z AVTIZMOM V MLADINSKEM DELU v izvedbi Javnega zavoda Center za mlade Domžale

Glavni cilj projekta, v okviru katerega so izvedli mobilnost mladinskih delavcev, je bil, da so udeleženci pridobili novo znanje in izkušnje pri delu z mladimi z avtizmom, da so spoznali specifično potrebo in na kakšen način prilagoditi že obstoječe metode dela, da bodo v največji možni meri vključevale tudi mlade s posebnimi potrebami. Cilj je bil tudi krepitev sodelujočih organizacij z znanjem o avtizmu. Tekom projekta pa so pripravili kratek **priručnik z metodami dela za mladinske delavce**.

Za spremljanje učenja udeležencev so uporabili zelo raznolike metode, ki so omogočale visoko stopnjo participacije in sprotno spremljanje učenja na različne načine, ki jih bodo udeleženci lahko uporabili tudi v svojih nadaljnjih aktivnostih. Projekt pa je omogočal tudi učenje celotne organizacije prijaviteljice, saj je izhajal iz preteklih projektov in zaznanih potreb in tako prispeval k strateškemu razvoju organizacije.

Projekt nas je navdušil s strukturiranim pristopom k učenju udeležencev in celotno organizacijo, naslavljanjem zaznanih potreb ter raznolikostjo metod za spremljanje učenja, ki so jih uporabili.

priznanje

Ključ do učenja 2020

Programi EU na področju mladine spodbujajo načrtovanje učenja na način, ki je lasten udeležencem aktivnosti. Program Erasmus+ spodbuja organizacije, da v projektih udeležence spodbujajo k aktivnemu načrtovanju, spremljanju in beleženju njihovega učnega procesa, ob čemer udeležencem v času projekta ponudijo različne metode in načine, da jim ta proces olajšajo, za pomoč pri beleženju učnih rezultatov pa uporabljajo orodje Youthpass.

V projektu Podpora mladim z avtizmom v mladinskem delu so za spremljanje učenja udeležencev uporabili zelo raznolike metode, ki so omogočale visoko stopnjo participacije in sprotno spremljanje učenja na različne načine, ki jih bodo udeleženci lahko uporabili tudi v svojih nadaljnjih aktivnostih. Projekt pa je omogočal tudi učenje celotne organizacije, saj je izhajal iz preteklih projektov in zaznanih potreb in tako prispeva k strateškemu razvoju organizacije.

Za najboljši projekt na področju spremljanja in beleženja učnih rezultatov v programih Erasmus+ in Evropska solidarnostna enota v letih **2019/2020** podeljujemo

organizaciji: JAVNI ZAVOD CENTER ZA MLADE DOMŽALE,

za projekt: PODPORA MLADIM Z AVTIZMOM V MLADINSKEM DELU.

ki je potekal: 1. 5. 2019 - 30. 11. 2019.

V Ljubljani, dne 21. 12. 2020

Podpis: **UROŠ SKRINAR, DIREKTOR**

OSTALI NOMINIRANI PROJEKTI

Osebna rast kot orodje v mladinskem delu, Društvo SMC Maribor, strateško partnerstvo, Erasmus+

Projekt se je osredotočal na osebno rast mladinskih delavcev, v ta namen pa so razvili inovativno orodje za opolnomočenje mladinskih delavcev, model osebne rasti, ki zajema pet ključnih modulov:

1. INTEGRACIJA MOJE OSEBNO-
STI,
2. MOJ NAHRBTNIK,
3. TO SEM JAZ,
4. TRAJNI IN ZAČASNI ODNOSI,
5. VIZIJE, CILJI, KOMUNIKACIJA.

Orodje, ki so ga izdelali, je izobraževalno orodje, poudarek intelektualnega rezultata pa je bil na izkusnem učenju, ki je bilo vpeto v celoten projekt.

Step 4 Change, Društvo Dih, mladinska izmenjava, Erasmus+

S projektom Step 4 Change so želele_i prispevati k izboljšanju položaja LGBTIQ+ skupnosti. To so skušale_i doseči z opolnomočenjem mladih LGBT+ oseb in zaveznic_kov za družbeno participacijo. Za glavno obliko družbene participacije so izbrale_i aktivizem, ki je mladim osebam glede izkušnje organizacije bližji kot druge oblike družbene akcije. V projektu so zelo dobro podpirali učni proces preko raznolikih metod, tako skupin za refleksijo, ki so bile namenjene učni in čustveni podpori, kot beležk, s katerimi so udeleženci in vodje skupin reflektirali svoje učenje. V program aktivnosti so umestili tudi t. i. buddy sistem, ki je bil med drugim namenjen tudi medsebojni učni podpori, ter raznolike aktivnosti za predstavitev in uporabo Youthpassa.

MC Ormož – Rezidenca za odraščanje, Ljudska univerza Ormož, individualna prostovoljska aktivnost, Evropska solidarnostna enota

Izvedeni projekt je vključeval dva mlada prostovoljca iz Turčije in Francije, ki sta šest mesecev opravljala prostovoljsko službo v Ormožu. Projekt prostovoljstva je zasledoval različne cilje: na lokalni ravni oblikovati temelje za vključujočo družbo in medkulturno sobivanje in solidarnost, rast in razvoj vključenih organizacij, izbranih prostovoljcev in lokalne skupnosti, opolnomočenje vključenih mladih na ključnih življenjskih področjih in s tem izboljšanje položaja mladih na trgu delovne sile. Podpore učnemu procesu so se lotili celostno, pri tem so uporabili raznolike metode, zagotavljali kakovostno mentorsko podporo, prostovoljca pa sta bila v proces načrtovanja učnih ciljev in načina spremljanja učnega procesa aktivno vključena.

Podpora LGBTIQ+ prostovoljstvu, Društvo Parada ponosa, zaposlitev, Evropska solidarnostna enota

Izvedeni projekt je vključeval dva mlada prostovoljca iz Turčije in Francije, ki sta šest mesecev opravljala prostovoljsko službo v Ormožu. Projekt prostovoljstva je zasledoval različne cilje: na lokalni ravni oblikovati temelje za vključujočo družbo in medkulturno sobivanje in solidarnost, rast in razvoj vključenih organizacij, izbranih prostovoljcev in lokalne skupnosti, opolnomočenje vključenih mladih na ključnih življenjskih področjih in s tem izboljšanje položaja mladih na trgu delovne sile. Podpore učnemu procesu so se lotili celostno, pri tem so uporabili raznolike metode, zagotavljali kakovostno mentorsko podporo, prostovoljca pa sta bila v proces načrtovanja učnih ciljev in načina spremljanja učnega procesa aktivno vključena.

NASLOV:
ODTISI MLADIH+ 2020

IZDAJATELJ:
MOVIT,
Ljubljana, Dunajska 5,
1000 Ljubljana

UREDILA:
Meta Brečić-Ločičnik

LEKTURA:
ALAM Aleš Lampe s.p.

OBLIKOVANJE:
AIKO, agencija idej in
kreativnega oblikovanja

FOTOGRAFIJE:
arhiv organizacij
posameznih opisanih
projektov, Adobe Stock

To delo je objavljeno pod licenco
Creative Commons »Priznanje avtorstva-
Nekomercialno-Brez predelav 4.0
Mednarodna« (CC BY-NC-ND 4.0).

Movit izvaja naloge nacionalne agencije v programih Evropske unije (EU) na področju mladine od maja 1999, ko je Slovenija vstopila v program Mladi za Evropo III, ki se je nadaljeval s programom Mladina (2000–2006), programom Mladi v akciji (2007–2013) in Erasmus+: Mladi v akciji (2014–2020), leta 2018 pa je dobil v upravljanje tudi novi program Evropska solidarnostna enota. V tej vlogi Movit upravlja posredno centralizirana sredstva proračuna EU in omogoča pridobitev podpore za različne oblike učnih mobilnosti v mladinskem delu, istočasno pa izvaja aktivnosti za splošni razvoj mladinskega dela in neformalnega učenja, še posebej pa tiste, ki s svojo obliko in vsebino prispevajo h krepitvi evropskega sodelovanja na področju mladine. Program Evropska solidarnostna enota je ta področja razširil še na druga področja in akterje, kot so organizacije, institucije in podjetja, ki izvajajo solidarnostne aktivnosti, z namenom krepitve družbene kohezije, solidarnosti, demokracije in državljanstva v Evropi. Pomemben del dejavnosti Movita je tudi publicistična dejavnost, v okviru katere so nastala nekatera temeljna dela za razvoj mladinskega dela, še posebej pa učnih mobilnosti v mladinskem delu.

Poleg vloge nacionalne agencije Movit izvaja tudi dejavnost Eurodeska, brezplačnega infoservisa Evropske komisije, ki nudi evropske informacije za mlade. Namenjen je tako mladim samim kot tudi tistim, ki se pri svojem vsakdanjem delu srečujejo z mladimi in njihovimi vprašanji – svetovalcem, učiteljem, mladinskim delavcem, informatorjem in drugim. Po pomoč pri iskanju informacij se lahko tako vedno obrnete na Eurodesk Slovenija ali katerega izmed regionalnih partnerjev v mreži Eurodesk.

V okviru Movita deluje tudi podporni center SALTO za Jugovzhodno Evropo, ki z organizacijo usposabljanj, kontaktnih seminarjev in številnimi drugimi orodji spodbuja in podpira sodelovanje s partnerji iz Jugovzhodne Evrope v okviru programov Erasmus+: Mladi v akciji in Evropska solidarnostna enota. Pri tem mu pomagajo mreže trenerjev in akrediterjev ter kontaktne točke v državah Jugovzhodne Evrope.

MOVIT
NACIONALNA AGENCIJA
PROGRAMOV ERASMUS+: MLADI V AKCIJI
IN EVROPSKA SOLIDARNOSTNA ENOTA
Dunajska cesta 5
1000 Ljubljana

Tel: 01/430 47 47
Splet: www.movit.si
E-pošta: info@movit.si

UPORABNE POVEZAVE

Evropska komisija:
<https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/>
Izvajalska agencija (EACEA):
<https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus>
Evropski mladinski portal:
<http://europa.eu/youth/>
YOUTHPASS: <https://www.youthpass.eu/>

Publikacija je financirana s strani Evropske komisije in Urada RS za mladino. Vsebina publikacije je izključna odgovornost avtorja/avtorjev in v nobenem primeru ne odraža stališč Evropske komisije ali Urada RS za mladino. Nacionalna agencija, Urad RS za mladino in Evropska komisija niso odgovorni za kakršno koli uporabo informacij, ki jih publikacija vsebuje.

